

ת"פ 68261/11/16 - מדינת ישראל נגד מאור שוסטר

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 68261-11-16 ישראל נ' שוסטר
בפני כבוד השופט אורן שגב

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מאור שוסטר

הנאשם

הכרעת דין

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של עיסוק כקבלן כוח אדם ו/או קבלן שירות מבלי שקיבל לכך רישיון מאת השר, עבירה על הסעיפים 2(א) ו-10א יחד עם סעיף 20(ב1) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 (ריבוי עבירות).
2. ביום 19.12.17 הודה הנאשם בעובדות כתב האישום וביקש להימנע מהרשעתו. בנימוקיו, ציין הסניגור, כי מדובר בנאשם צעיר, שעובד כיום כשכיר בחברת מוקד אמון וההרשעה תפגע באופן מובהק באפשרות העסקתו בעתיד.
3. לטענת הסניגור, בתי המשפט החלו לרכך את בקשת הנזק הקונקרטי, וביטלו הרשעות ללא הוכחת נזק קונקרטי, וזאת בשל מספר פרמטרים. החשוב בניהם היות הנאשם צעיר, שעצם ההרשעה בעצם כן תפגע. לשאלת בית הדין, טען הסניגור, כי אם הנאשם יורשע, הוא לא יוכל לשאת נשק, והבהיר, כי בחוק כלי ירייה, אין הבחנה בין סוגי העבירות. בנוסף, בחוזה העסקתו של הנאשם ישנה שאלה האם הוא הורשע בעבר בעבירה פלילית.
4. עוד טען, כי החברה מושא כתב האישום כבר לא פעילה. ב"כ המאשימה טען, כי העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, אינן מצריכות עריכת תסקיר אודותיו, והתייחסות לשאלות כמו שמקובל לבחון בשירות המבחן לגבי נושא סכנת של התמכרות, או רצידיביזם, נסיבות אישיות או רקע משפחתי וכלכלי, שהובילו לביצוע העבירה. במקרה זה, הבהיר, בית הדין כשיר ומנוסה היטב בתיקים מהסוג הזה, ויכול לקבל החלטה גם לעניין הרשעה או הימנעות מההרשעה, וגם לעניין העונש עצמו, תוך שהוא בוחן בעצמו את טיעוני הנאשם, ולא נזקק לצורך כך בחוות דעת של שירות המבחן; בית הדין יוכל בהחלט להתרשם שהנאשם צעיר. יוכל לעמוד על הנקודות החיוביות או כל נסיבה אחרת כפי שהנאשם יבחר להציג. ולכן אין תועלת של ממש או ערך מוסף במקרה הזה לקבלת תסקיר. לעניין הבקשה לאי הרשעה, טען ב"כ המאשימה, כי על סמך הפסיקה העדכנית של בית הדין הארצי, שחזרה כבר על פסיקות קודמות, בקיץ האחרון אני אבקש להשיב בצורה מסודרת לאחר שאיישם את הטענות ששמעתי כרגע או אם יש לחברי טענות נוספות במקרה זה כדי שאוכל לבחון את התביעה של בית הדין הארצי לעבודה בע"פ (ארצי)

29785-07-13 דינמיקה שירותים 1990 בע"מ נ' מדינת ישראל (09.05.17) (להלן - "פרשת דינמיקה").

5. ב"כ הנאשם הפנה מצדו לפסיקה שתומכת בעמדתו, לפיה יש הימנע מהרשעה ת"פ (חיפה) 50612-09-14; שע"מ (באר שבע) 19220-05-10; עפ"ג 14167-10-15 בשילוב עפ"ג 47549-10-15, שם דובר על עבירות פליליות לפריצה בבית מגורים.
6. במהלך הדיון, הגיעו הצדדים להסדר דיוני, לפיו הטיעונים לגבי ביטול הרשעתו של הנאשם ישמעו ללא צורך לשלוח אותו לשירות המבחן ולא תיטען טענה כי הגוף המקצועי לא בחן את הדברים וכן גם לא תובאנה ראיות שיש בהן כדי לסתור את החזקה בדבר עברו הנקי של הנאשם. כמו כן, ניתנה לסניגור האפשרות להגיש לבית הדין פסיקה רלבנטית, מעבר לזו שכבר הציג בפני בית הדין, התומכת בעמדתו לפיה בעבירות מושא כתב האישום דנן, יש לנהוג אחרת מהדרך שהותוותה על ידי בית הדין הארצי בפסיקותיו בנושא זה.
7. ביום 01.01.18 הגיש הסניגור טיעונים בכתב והפנה ל-2 פסקי דין: האחד - ת"פ 10054-09-13 מדינת ישראל נ' מ.א.מ.י. מאגר אנושי מסייע ואח'; והשני - ע"פ (ארצי) 29785-07-13 - פרשת דינמיקה שנזכרה לעיל.
8. בהקשר זה, טען הסניגור, כי בתיק דנן הרשעתו של הנאשם תסב לו נזק בלתי מידתי ביחס לעבירות שבביצוען הודה, וזאת בשים לב לעיסוקו בתחום הביטחון ובשים לב למצבו הכלכלי. הסניגור ערך השוואה בין גזר הדין בת"פ 10054-09-13 לבין המקרה דנן וטען, כי שם בוטלה הרשעת הנאשמת חרף העובדה שהעבירות היו חמורות יותר, בנימוק של הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשמת. כך גם לגבי פרשת דינמיקה, שם בית הדין אימץ את המלצות שירות המבחן וביטל את הרשעת הנאשם, בהתבסס על הממלצת שירות המבחן, כל זאת למרות שהנאשם ניהל הוכחות ולא לקח אחריות.
9. הסניגור ביקש לגזור גזירה שווה וטען, כי במקרה דנן, הנאשם לקח אחריות וכי ההליך הפלילי עצמו מהווה עונש מרתיע. הנאשם נישא לא מכבר, נולד לו ולרעייתו ילד, החברה שהיתה בבעלותו אינה פעילה והוא עובד כשכיר, כך שאין סכנה להישנות העבירה.
10. ביום 12.02.18 התקיים בפני דיון נוסף, וב"כ המדינה הגיב לטענות הסניגור והקדים והפנה לע"פ (ארצי) 33112-09-15 מדינת ישראל נ' מרסי זלקינד ואח' (18.07.17), שם חזר בית הדין הארצי, בין היתר, על ההלכה, לפיה כאשר נמצא כי נאשם ביצע עבירה, יש להרשיעו בעבירה שיוחסה לו, וזאת מכוח האינטרס של אכיפה שוויונית ומכוח עיקרון ההלימה הנוהג ומוביל בעקבות תיקון 113 לחוק. מדבר על מידת אשמו של הנאשם כשהדברים מקבלים משנה תוקף שמדובר בעבירות כלכליות. להבדיל מעבירות אלימות או אחרות, שם ניתן משקל יתר לאינטרס השיקום אך לא כך בענייננו. ב"כ המאשימה שב והפנה להלכת חדוות הורים, שאף היא דנה בנושא אי הרשעה והזכיר כי שם דובר על כך שיש להציג פער בלתי נסבל בין הרשעת הנאשם לבין הפגיעה באינטרס הציבורי וכי רק במקרים חריגים יוצאי דופן לא יורשע הנאשם.
11. עוד טען, כי בעבירות מסוג העבירות בהן הודה הנאשם, מדובר בנאשמים שהנם על פי רוב אנשים נורמטיביים, נטולי עבר פלילי והוסיף, כי לביטול הרשעה יש משום מסר שלילי, שאינו עולה בקנה אחד עם תכלית החקיקה לעקור מן השורש את התופעה העבריינית. בהקשר זה טען, כי ביטול הרשעתו של הנאשם, תפגע ותשפיע על ההרתעה בצורה ניכרת ותפגע בשוויון, והפנה לתיק הע"ז 17490-08-10. ביחס לפסק הדין בע"פ 10054-09-13, אליו הפנה הסניגור, טען ב"כ המאשימה, כי לנאשמת בתיק הנ"ל, הגב' רחל לב, היו נסיבות אישיות ובריאותיות

מיוחדות וביה"ד לקח זאת במסגרת שיקוליו.

12. לאור האמור לעיל, טען, כי יש לדחות את בקשת הנאשם להימנע מהרשעתו ופנה לטעון לעונש.

13. ביחס לאישום הראשון, טען כי מדובר ב-4 עבירות של העסקת 4 עובדים ללא רישיון כנדרש בדין. הקנס המקסימלי עומד על 14,400 ₪ לכל עובד כפי שקבע החוק, ובמצטבר - 57,600 ₪.

מדובר בעבירה שהאינטרס המוגן בצדה נועד לוודא שמי שעוסק בתחום כוח האדם ובתחום קבלני השירות יחזיק בכל ההיתרים ויהיה נתון לפיקוח הרגולציה ולו בכדי להבטיח ולנסות לצמצם את הפוטנציאל בפגיעה באותו ציבור מוחלש שעל פי רוב נמנה על ציבור העובדים של עובדי אותם קבלנים והפסיקה כבר הטעימה בכל מני הקשרים שהעובדה הכי הנאשם לא הואשם בפגיעה בזכויות עובד אינה מהווה אמתלה או מחילה לאי עמידה בדרישה לאחוז ברישיון כדן. ב"כ המאשימה הפנה לת"פ 48009-03-16 ולת"פ 5732-01-16.

דין והכרעה

14. אקדים ואציין, כי לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים לענין הרשעתו של הנאשם, באתי לכלל מסקנה, כי דין בקשתו של הנאשם שלא להרשיעו, להידחות, ולהלן נימוקיי.

15. בע"פ 33112-09-15 **מדינת ישראל נ' מרסי זלקינד ואח'** (ניתן 18.07.17. להלן - "**הלכת זלקינד**"), הניח בית הדין הארצי את התשתית הנורמטיבית בנוגע לביטול הרשעה. להלן אביא את עיקרי הדברים, היפים לענייננו:

א. נקודת המוצא היא, כי "**מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו**" (ע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש**, פ"ד נ(3) 682, 683 (1996); ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3) 685, 689 (2000); ע"פ 5985/13 **הראל אבן נ' מדינת ישראל** (2.4.14), להלן: **פרשת אבן**; ע"פ (ארצי) 33098-09-12 **א.פ.י שירותי כח אדם בענף הבנין (2005) בע"מ - מדינת ישראל** (11.8.14), להלן: **פרשת א.פ.י.**). עוד הובהר בפסיקה כי: "**ההרשעה היא השתלשלות טבעית הנגזרת מהוכחת האשמה הפלילית. ההרשעה מהווה מרכיב חיוני בהליך הפלילי כנגד נאשם, משלימה את שלביו השונים ואף מגשימה את ערך השוויון בין נאשמים. ההרשעה מוסיפה לעבירה הקבועה עלי חוק את המשמעות הנורמטיבית הנדרשת כדי לקעקע מעשה מסוים כפסול ורע מוסרית בעיני החברה כולה, ומייצרת הרתעה מפני ביצוע עבירות דומות**" (ע"פ 5102/03 **מדינת ישראל נ' קליין** (4.9.07), בפסקה 76 וההפניות שם, להלן: **פרשת קליין**; ע"פ (ארצי) 6291-05-10 **א. כפיר אחזקות בע"מ - מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה** (31.1.12) בפסקה 28, להלן: **פרשת כפיר; פרשת א.פ.י.**).

ב. ברוח זו, פסק בית הדין הארצי כי:

"**הרשעה מהווה פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית ומסייעת למיצוי ההליך הפלילי ותכליותיו. יישום נקודה המוצא מאפשר הליך אכיפת חוק תקין ושוויוני. בנוסף, הקפדה על עצם ההרשעה נדרשת לצורך העברת המסר ההרתעתי הרצוי.**" (ע"פ (ארצי) 57160-01-14 **מדינת ישראל - חדוות הורים** (8.2.14), בפסקה 27 וראו גם ההפניות שם).

ג. ישנם מקרים שיצדיקו חריגה מן הכלל האמור. על כך מלמדת הוראת סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 העומדת בבסיס ההסדר הנורמטיבי לענישה ללא הרשעה, הקובעת כדלקמן:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".
ד. כך גם ובהתאמה קובע סעיף 71א לחוק העונשין שכותרתו **"שירות לציבור"**:

"71א. (א) בית משפט שהרשיע אדם ולא הטיל עליו עונש מאסר בפועל, רשאי, במקום כל עונש אחר או בנוסף עליו, לחייבו בצו שיעשה, בשעות הפנאי שלו וללא שכר, פעולה או שירות לתועלת הציבור או הזולת (להלן, בסימן זה - שירות לציבור), למשך תקופה, למספר שעות ובהתאם לתכנית, הכל כפי שיקבע בית המשפט בצו; לצו כאמור ייקרא להלן "צו שירות".

מצא בית המשפט שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו, ומשעשה כן יהיה דינו של צו השירות, לענין סעיף 9 לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, כדין צו מבחן.

..."

ה. על מצבים חריגים אלה בהם מוטלת ענישה ללא הרשעה מצביעה הפסיקה ומלמדת כי: **"...רקמת החיים האנושיים, בהשתקפותה בהליך הפלילי, מולידה מצבים קיצוניים שאינם מתאימים להחלת העיקרון העונשי הרחב המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים ומיוחדים, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של הרשעה פלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין התועלת שתצמח לחברה ולאינטרס הציבורי מקיומה של הרשעה, נתון בידי בית המשפט הכוח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין"** (פרשת קליין, שם. ההדגשות שלי, ר.ר.; וכן ראו"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל, (31.12.07), בפסקה 9 לחוות דעתה של השופטת פרוקצ'יה, להלן: **פרשת לאופר; פרשת א.פ.י.**).

ו. הסמכות להימנע מהרשעה או לבטלה, לפני מתן גזר הדין, **"מופעלת על ידי בתי המשפט במשורה, תוך שמירת נקודת המוצא כי אדם אשר הוכחה אשמתו בהליך פלילי - יש להרשיעו בדין. ההרשעה מהווה פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית ומסייעת למיצוי ההליך הפלילי ותכליותיו. יישום נקודה המוצא מאפשר הליך אכיפת חוק תקין ושוויוני. בנוסף, הקפדה על עצם ההרשעה נדרשת לצורך העברת המסר ההרתעתי הרצוי..."** (ראו בפרשת חדוות הורים וההפניות שם).

ז. בפסק הדין המנחה בפרשת כתב פרש בית המשפט העליון את השיקולים המנחים להימנעות מהרשעה, תוך שהדגיש כי:

"... אכן, ענישתו של נאשם היא אינדיווידואלית, ובית-המשפט בוחן עניינו של כל נאשם ונאשם ואינו קובע את עונשו אך על-פי מהות העבירה. ואולם, מהותה של העבירה, הצורך בהרתעת הרבים, ובעבירות שקורבנן אינו הפרט אלא הציבור כולו אף הוקעת מעשי העבירה - בצירוף מדיניות ענישה אחידה ככל האפשר על יסוד שיקולים אלה - כל אלה משמשים כגורמים העלולים לגבור אף על שיקומו של הנאשם.

הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה

חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל" (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 341-342; ראו גם ע"פ 3829/12 מדינת ישראל נ' אלכסנדר סירוטניקוב, (17.7.12), בפסקה 8, וכן רע"פ 8487/11 חברת נמלי ישראל- פיתוח ונכסים בע"מ נ' מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה (23.10.12), בפסקאות י"ד-כ לחוות דעתו של השופט רובינשטיין; פרשת א.פ.י.).

ח. בשים לב לכלל האמור נדרש "איזון עדין, בין האינטרסים הציבוריים הרלוונטיים וביניהם הצורך בהרתעת הרבים, הוקעה חברתית ואכיפה שוויונית, לבין הנזק הצפוי לנאשם הספציפי כתוצאה מעצם ההרשעה" (פרשת חדוות הורים, שם). נסיבות יוצאות דופן בהן יפעיל בית המשפט את סמכותו "עשויות להיות נסיבות בהן 'אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה' ..., היינו נסיבות בהן עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של הרשעה פלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין התועלת שתצמח לחברה ולאינטרס הציבורי מקיומה של הרשעה" (פרשת חדוות הורים וההפניות שם לעניין קליין).

ט. עוד נקבע כי "הנטל הוא על הנאשם המבקש להימנע מהרשעתו לשכנע כי מן הראוי לחרוג בעניינו מדרך הכלל, וכי שיקולי השיקום האינדיבידואליים גוברים במידה רבה על שיקולי האינטרס הציבורי" (פרשת אבן, שם; ע"פ 7211/04 מדינת ישראל נ' פלוני (13.3.06), בפסקה 7).

י. בפני בית המשפט ניצבת אפוא השאלה, האם "... בנסיבות המיוחדות של הענין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין" (פרשת לאופר, בפסקה 11).

16. ביחס לטענת הנאשם כי הוא אדם נורמטיבי, אין חולק, כי כך הוא המצב, וכי מדובר בעבירה ראשונה שלו וכי לקח אחריות על מעשיו. בשים לב לכך שאין חולק כי החברה שהיתה בבעלותו, נסגרה והוא עובד שכיר בחברת אבטחה, יש להניח, כי לא יחזור על העבירות מושא הכתב האישום.

17. אלא, שעסקין בעבירות בעלת אופי כלכלי ופעמים רבות מבצעי עבירות אלה, בדומה לנאשם בתיק זה, הם אנשים נורמטיביים. בשים לב לאופיין הכלכלי, הן מחייבות ככלל הרשעה וענישה מוחשית בעלת אופי כלכלי. בהלכת זלקינד, עמד בית הדין הארצי על כך, כי ענישה ללא הרשעה פוגעת באפשרות להשיג את התכלית העומדת בבסיס העבירות הללו, שהיא לעקור מן השורש את התופעה הפסולה של העסקת עובדים זרים ללא היתר, ובניגוד ליתר הוראות החוק ולכן יש להיזהר במתן משקל יתר לעברם הנקי ואורחות חייהם הנורמטיביים של מי שמואשם בהן, ומנגד, על מנת להבטיח את עקרון אחדות הענישה ואת שיקולי ההרתעה והגמול, יש ליתן משקל רב יותר לאופיין של העבירות, נסיבותיהן ותוצאותיהן.

18. בית הדין הארצי הביא לעניין זה את פסיקתו של בית המשפט העליון, מפי השופטת (כתוארה אז) מרים נאור בפרשת מצרפס, בהתייחסה לטענות דומות לביטול הרשעה בקשר לעבירות על חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988:

"המורשעים בעבירות על חוק ההגבלים העסקיים הם לעתים מזומנות אנשים נורמטיביים בכל תחום אחר וחסרי הרשעות בפלילים. ככלל, הימנעות מהרשעה בכגון דא יש בה משום "איתות" שלילי לציבור. איתות כזה אינו עולה בקנה אחד עם הצורך להחדיר לתודעתם של מנהלי עסקים שעבירות על חוק ההגבלים העסקיים עבירות "רגילות" הן, שכלל יש להרשיע בגינן.

... עם זאת אין לקבוע כלל שלפיו לעולם יימנע בית-המשפט מביטול הרשעה בעבירה על חוק ההגבלים העסקיים ... בית-המשפט חייב תמיד, כשהוא מתבקש לבטל הרשעה, להפעיל את שיקול-דעתו ולשקול את כל נסיבות העניין" (ע"פ 1042/03 מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל, פד"י נח(1) 721, 730-731 (2003)).

19. מן האמור לעיל, הסיק בית הדין הארצי בעניין זלקינד, כי בביטול הרשעה בנסיבות מעין אלה, בהן המורשעים הם אנשים נורמטיביים בכל תחום אחר, יש משום מסר שלילי, שאינו עולה בקנה אחד עם תכלית החקיקה, לעקור מן השורש את התופעה העבריינית האסורה, ובענייננו העסקת עובד זר ללא היתר כדן. עם זאת יש לשקול כל מקרה לגופו.

20. אשר לענייננו - האם הנאשם כי מתקיימות נסיבות המצדיקות סטייה מן הכלל בדבר הרשעה, באופן שהוכח כי הנזק שיגרם לו כתוצאה מהרשעתו בדין הוא כה גדול, כך שהוא גובר על האינטרס הציבורי הגלום בהרשעתו? סבורני כי התשובה לכך בשלילה, ולכן נימוקיי.

21. הנאשם טען, כי הוא עובד כשכיר בחברת אבטחה, וכי אם יורשע, לא יוכל לשאת נשק, דבר שיסכל את המשך העסקתו. הסניגור לא הפנה להוראת חוק ספציפית ומעיון בחוק כלי היריה, תש"ט-1949, עולה כי לא קיימת הגבלה לנשיאת כלי נשק למי שהורשע בפלילים, למעט ביחס לעבירות אלימות (סעיף 18א לחוק). בנוסף, לא הוצגו ראיות של ממש מהן ניתן ללמוד כי עיסוקו הנוכחי של הנאשם ייפגע אם יורשע בעבירות מושא כתב האישום.

22. לפיכך, ולאור ההלכה הנוהגת בנוגע להרשעת מי שנמצא אשם בדין, לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות חריגות להימנע מהרשעתו של הנאשם.

23. לאור האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם על סמך הודאתו בפניי בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן.

24. גזר הדין יינתן בהחלטה נפרדת.

ניתנה היום, כ"ב אייר תשע"ח, 07 מאי 2018, בהיעדר הצדדים.